

N:o 95.

Af herr **H. Odencrants**, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af 31 § fattigvårdsförordningen.

Under vissa förhållanden lemnar enligt nu gällande lagstiftning staten ersättning åt kommunerna för de utgifter, dessa för sin fattigvård måste vidkännas. Denna ersättning är enligt stadgandet i 29 § 3 mom. af kongl. förordningen år 1871 ovilkorlig.

Beträffande åter den ersättning, som omförmäles i 31 § 2 mom. af samma förordning, sådant detta lagrum lyder enligt kongl. förordningen den 13 juli 1887, ställer sig saken annorlunda.

Der stadgas, att om någon oafbrutet under minst 5 år vistats utom fattigvårdssamhälle, hvarest han har hemortsrätt, och om samhället måst vidkännas kostnad till följd af fattigvård, hemsändning eller begrafning, som erfordrats för honom sjelf eller för hans minderåriga barn eller hustru, de der jemväl under nämnda tid utom samhället oafbrutet vistats, må samhället, *så framt det är af fattigvård synnerligen betungadt*, eller ock den eller de personer, hvilka, enligt hvad ofvan säges, varit borta från samhället, under samma tid oafbrutet vistats *utom riket*, kunna erhålla understöd af staten, i den mån för sådant ändamål anslagna medel lemna tillgång och Kongl. Maj:t pröfvar skäligt.

Ej utan skäl klagas från hela vårt land öfver den tunga börda, som en ständigt växande fattigvård lägger på kommunerna. Tanken på statens kraftigare mellankomst i detta hänseende framträder också gång efter annan i den allmänna diskussionen. Utan tvifvel kommer den äfven att på ett eller annat sätt göra sig förnimbar i arbetet inom den komité, som för närvarande behandlar den kommunala beskattningen i alla dess delar. Man har äfven i detta sammanhang hört uttalas den åsigten, att de andelar af bränvinsmedlen, som ingå till statsverket, borde i ej ringa mån kunna komma kommunerna till godo i form af ökade bidrag från statens sida till deras fattigvård, helst bränvinsförsäljningen med rätta anses vara en af de mest bidragande orsakerna till fattigvårdstungans tillväxt.

Om principen om statens mellankomst i vissa fall således får anses vara af statsmagterna en gång för alla accepterad, gäller det att tillse, huruvida icke en utsträckning af de fall, då ersättning bör lemnas, torde kunna med fog ifrågasättas. Dervid ligger den tanken nära till hands, att konsekvenserna af föreskriften i 31 § 2 mom. af 1871 års förordning kräfva en dylik utsträckning.

När år 1887 det fastslogs, att, derest en person under minst 5 år vistats ej blott utom sin kommun, utan äfven utom riket, så skall ersättning utgå, oberoende af huruvida samhället är af fattigvård synnerligen betungadt eller icke, förefaller det naturligt att fortgå på denna bana och förklara, att, så snart en person under viss tid oafbrutet vistats utom den kommun, der han har hemortsrätt, bör denna kommun alltid anses vara berättigad till statsunderstöd för honom sedermera lemnad fattigvård, antingen personen vistats inom eller utom riket. För öfrigt torde numera flertalet af de svenska kommunerna hafva en så pass tung fattigvårdsbörda, att de äfven ur denna synpunkt väl må anses berättigade att, då en person genom en längre tids vistelse utom kommunen borde hafva förlorat hemortsrätten derstädes, men han det oaktadt måste af kommunen understödjas, härför erhålla ersättning af statsmedel.

Att ej några oegentligheter uppstå vid statsunderstödet utdelande, bör naturligtvis såsom hittills Kongl. Maj:t tillse, hvadan någon ändring i Kongl. Maj:ts beslutanderätt ej ifrågasättes.

Det synes mig, på grund af hvad jag sålunda anført, vara af rättvisa och billighet påkalladt, att 31 § 2 mom. i kongl. förordningen den 9 juni 1871 erhåller en förändrad lydelse derutinnan, att orden: »så framt det är af fattigvård synnerligen betungadt eller ock den eller de personer, hvilka, enligt hvad ofvan säges, varit borta från samhället, under samma tid oafbrutet vistats utom riket» derur borttoges. Men då det tvifvelsutan är lämpligast, att Kongl. Maj:t blir satt i tillfälle att utreda och behandla frågan, tillåter jag mig hemställa,

- att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till förändring i gällande fattigvårdsförordning i det af mig här ofvan afsedda syfte.

Stockholm den 27 januari 1899.

H. Odencrants.